

Sygn. akt IV U 400/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSR Renata Darłak</i>
Protokolant:	<i>Ewa Grzybek</i>

po rozpoznaniu w dniu **12 listopada 2015r. w Rzeszowie**

sprawy z wniosku **J. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o **jednorazowe odszkodowanie**

na skutek odwołania **J. B.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

z dnia 29 kwietnia 2015 r. znak (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 29 kwietnia 2015 r. znak (...) - (...) w ten sposób, że ustala, iż w wyniku wypadku przy pracy z dnia 26 grudnia 2014r. wnioskodawca J. B. doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 2% i z tego tytułu przyznaje wnioskodawcy prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej powyższemu uszczerbkowi.-

Sygn. akt IV U 400/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 listopada 2015 r.

Decyzją z dnia 29.04.2015 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. nr 167, poz. 1322 z późn. zm.) odmówił wnioskodawcy J. B. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 26.12.2014 r. Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że orzeczeniem z dnia 22.04.2015r. Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła u wnioskodawcy żadnego uszczerbku na zdrowiu w związku z ww. wypadkiem.

W dniu 30.06.2015 r. wnioskodawca J. B. wniósł odwołanie od ww. decyzji, domagając się jej uchylenia w całości i przyznania jednorazowego odszkodowania.

W uzasadnieniu tegoż odwołania wskazał, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 22 kwietnia 2015 r., w którym Komisja ustaliła o % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 26.12.2014 r.; że wcześniejszym orzeczeniem z dnia (...) r. lekarz orzecznik ZUS w oparciu o obowiązujące przepisy ustalił 2 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami ww. wypadku; że w wyniku wypadku doszło u niego do stłuczenia łokcia i biodra prawego i skręcenia lewego stawu skokowego; że zakończył leczenie ale nadal odczuwa silny ból; że poruszanie się sprawia mu dużą trudność i powoduje ból; że noga, która przed wypadkiem była sprawna nie jest tak silna i sprawna; że noga ta puchnie; że odczuwa on lęk i nastąpiło nasilenie leczonej choroby P. wywołane tym lękiem; że stracił pełne ruchy rąk i ma zawroty głowy oraz że podczas wyjścia na piętro odczuwa osłabienie, omdlenie i nie może patrzeć z góry.

W piśmie procesowym z dnia 27.08.2015 r. wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej co najmniej 2 % uszczerbkowi na zdrowiu doznanemu w wyniku wypadku przy pracy, ewentualnie uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do rozpatrzenia organowi rentowemu.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, argumentując jak w zaskarżonej decyzji. Nadmieniał przy tym, iż orzeczeniem lekarza orzecznika z dnia 24.03.2015 r. ustalono 2 % uszczerbek na zdrowiu wnioskodawcy oraz że komisja lekarska ZUS, na skutek wniesienia przez wnioskodawcę sprzeciwu, orzeczeniem z dnia 22.04.2015 r. ustaliła o % uszczerbku na jego zdrowiu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. B. w dniu 26.12.2014 r. był zatrudniony w (...) sp. z o. o. w R. na podstawie umowy zlecenia. Z tego też tytułu podlegał ubezpieczeniu wypadkowemu.

Tego dnia, wnioskodawca wykonywał obowiązki dozorey – portiera w budynku przy ul. (...) w R.. W związku z tym około godz. 18:00 przeprowadzał interwencję polegającą na uspokajaniu pijanej i agresywnej grupy mieszkańców ww. budynku. Gdy biegł za grupą pijanych mężczyzn poślizgnął się na mokrej plamie, która znajdowała się na schodach i upadł. Obcy przechodzeń pomógł mu wstać i odprowadził go do windy. Z powodu ostrego bólu wnioskodawca udał się na pogotowie ratunkowe gdzie udzielono mu pomocy medycznej. W wyniku zdarzenia doszło u wnioskodawcy do skręcenia stawu skokowego lewego.

(**dowód** : akta wypadkowe wnioskodawcy)

W dniu 26.02.2015 r. wnioskodawca złożył do organu rentowego, za pośrednictwem zleceniodawcy, wniosek o przyznanie jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. Do wniosku tego dołączył, sporządzoną przez zleceniodawcę w dniu 02.02.2015 r. kartę wypadku, w której zaistniałe w dniu 26.12.2014r. zdarzenie zostało uznane za wypadek przy pracy. Organ rentowy stwierdził, że płatnik dokonał prawidłowej kwalifikacji ww. zdarzenia. Wobec powyższego wnioskodawca został skierowany na badanie lekarskie w celu określenia procentowego uszczerbku na zdrowiu.

Orzeczeniem z dnia 24.03.2015 r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził u wnioskodawcy pourazowe zaburzenia funkcji stawu skokowego lewego i w oparciu o pozycję nr 162a Tabeli, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu (Dz. U. z 2013 r. poz. 954 tekst jedn.) ustalił 2 % długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 26.12.2014 r.

Wnioskodawca wniósł sprzeciw od przedmiotowego orzeczenia. W tej sytuacji sprawa została skierowana do rozpatrzenia przez Komisję Lekarską ZUS. W orzeczeniu wydanym w dniu 22.04.2015 r., Komisja ta stwierdziła, iż nie ma widocznych śladów urazu, że ruchomość w stawach jest stosowna do wieku, wnioskodawca stosownie do wieku stoi na palcach i piętach oraz ustaliła o % uszczerbku na jego zdrowiu.

Na tej podstawie organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(**dowód:** akta wypadkowe wnioskodawcy)

Powyższy stan faktyczny, jakkolwiek bezsporny pomiędzy stronami postępowania, Sąd ustalił na podstawie w/w dowodów z dokumentów, których treść i autentyczność nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania.

Sąd oddalił wniosek J. B. o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego – specjalisty z zakresu ortopedii lub chirurgii albowiem sprawa była dostatecznie wyjaśniona do rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 11 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. nr 167, poz. 1322), ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Wysokość powyższego odszkodowania wg art. 12 ust. 1 cytowanej ustawy stanowi 20 % przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że wnioskodawca J. B. uległ w dniu 26.12.2014 r. wypadkowi przy pracy. Sporna była jedynie wysokość doznanego przez niego, w następstwie tego wypadku, uszczerbku na zdrowiu.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy wypadkowej stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. Art. 16 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczące trybu orzekania o niezdolności do pracy.

W myśl zaś art. 14 ust. 2a, 2b, 2c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 tekst jedn.) od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu, zwanej dalej „komisją lekarską”. Sprzeciw wnosi w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Zakładu, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej.

Art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi z kolei, że w postępowaniu w sprawach o świadczenia, określone w ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej. Z art. 139 kpa wynika zaś zakaz reformationis in peius. Zgodnie z tym przepisem organ odwoławczy nie może wydać decyzji na niekorzyść strony odwołującej się, chyba że zaskarżona decyzja rażąco narusza prawo lub rażąco narusza interes społeczny. Zakaz ten ma charakter swoistej gwarancji procesowej polegającej na tym, że w postępowaniu wywołanym wniesieniem środka zaskarżenia organ odwoławczy nie zmieni zaskarżonego rozstrzygnięcia na niekorzyść strony wnoszącej taki środek, jeśli inne strony jednocześnie takiego środka prawnego nie wniosły.

Niewątpliwie postępowanie przed komisją lekarską ZUS, jest fragmentem postępowania administracyjnego, które wszczyna się w momencie złożenia do organu rentowego wniosku o świadczenie. W związku z tym zasady regulujące tryb tegoż postępowania nie mogą być mniej korzystne dla ubezpieczonych niż ogólne zasady, obowiązujące w postępowaniu administracyjnym.

Jedną z takich zasad, mającą fundamentalne znaczenie w postępowaniu administracyjnym, jest zasada nie orzekania na niekorzyść strony wnoszącej odwołanie wyrażona w art. 139 kpa, zawierającym zakaz reformationis in peius.

W postępowaniu, dotyczącym ustalenia wysokości uszczerbku na zdrowiu, ubezpieczony ma prawo wniesienia odwołania od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS w ciągu 14 dni od dnia doręczenia wypisu z treści orzeczenia. Komisja lekarska ZUS działa więc jako organ odwoławczy w trybie postępowania administracyjnego,

dlatego też powinna mieć na uwadze wskazany wyżej zakaz. Zadaniem komisji jest przy tym rozpoznanie sprzeciwu w granicach w nim określonych, tj. zbadanie czy uszczerbek na zdrowiu strony wnoszącej sprzeciw nie jest wyższy niż uszczerbek orzeczony przez lekarza orzecznika. Tylko w przypadku zgłoszenia zarzutu wadliwości orzeczenia lekarza orzecznika ZUS w ramach wykonywania nadzoru przez Prezesa ZUS, możliwe będzie, w ocenie sądu orzekającego, ustalenie że uszczerbek ten jest niższy i wydanie przez komisję lekarską ZUS orzeczenia na niekorzyść ubezpieczonego.

Ponadto należy podkreślić, iż kwestia obowiązywania zakazu reformationis in peius była niejednokrotnie rozstrzygana przez Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, który za każdym razem zajmował jednoznaczne stanowisko, iż zakaz ten ma zastosowanie również w postępowaniu orzeczniczym. Z niewiadomych względów organ rentowy orzeczeń tych nie honoruje, powodując zbędne koszty prowadzonych w związku z tym postępowań sądowych.

Kierując się powyższym zakazem, w przedmiotowej sprawie, należy przyjąć, iż orzeczenie komisji lekarskiej ZUS wydane wobec J. B. nie mogło być mniej korzystne niż orzeczenie lekarza orzecznika albowiem orzeczenie organu odwoławczego wydane na skutek odwołania wnioskodawcy nie może pozbawiać go uprawnień, które uzyskałby nie zaskarżając orzeczenia lekarza orzecznika. Wówczas bowiem owo orzeczenie stanowiłoby podstawę wydania decyzji przez organ rentowy. W myśl zaś orzeczenia lekarza orzecznika ZUS wnioskodawca wskutek wypadku przy pracy w dniu 26.12.2014 r. doznał uszczerbku na zdrowiu w wysokości 2%. Również względy logiki przemawiają za stosowaniem zakazu reformationis in peius w postępowaniu przed organem rentowym w zakresie orzecznictwa lekarskiego.

Z powyższych względów, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, uwzględnił odwołanie wnioskodawcy i przyznał mu prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej 2 % długotrwałemu uszczerbkowi na zdrowiu, zgodnie z jego żądaniem.